

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

ABONYI

UJSÁG

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Felölös szerkesztő és kiadó:
TEMESKOZY GERZSON.
Nyilt-terek, hirdetési díjak és előfizetések a szerkesztőséghez küldendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám ára 16 fill.

Kényes dolog,

de a közérdek rákényszerít bizonyos tulkapasok, kapzsóságok bírálataira.

Bizakodtunk, hogy a háboru megfogja javítani az erkölcsöket s a társadalom átalakul; a léhaság, a mások jóhiszeműségén való élésködés megszűnik s a komoly, vallásos, egymást becsülő, becsületes, tisztességes munkásirányzat lép előtérbe.

Sajnos, nem így van. A pénzbüség, melyre alig számítottunk, abnormis állapotokat idézett elő, mely a telhetetlenségben, a mindenáron való meggazdagodás vágyában csucsosodik ki s a termelők épp úgy, mint a közvetítők, csúf nyereség vágyból olyan utakon tévelyegnek, melyeken messze eltávolodnak a magyarságot jellemző, őszinte nyilt, becsületes karakterétől.

A kormány, a legnagyobb hatalom, mindent elkövet az uszorázások ellen, igazságos intézkedésekkel igyekszik gátat vetni a mindinkább elharapódzó szertelenségeknek s fájdalommal kell látunk, miként helyezkedik szembe a hatalom ez óriásiával — a hitvány spekuláció.

Fiaink a frontokon soha nem látott hősiességgel küzdenek s mi itthon eltitkoljuk, elrejtjük gabona készleteinket, amiből azok a világrengető hősök táplálkoznak testet, lelket ők küzdelmeikben. Áruinkkal a legraffináltabb spekulációval üzérkedünk; a társadalom egyik része a legkormönfontabb műveletekkel igyekszik a másik részén meggazdagodni, mintha a háboru következményeit nem egyformán kellene éreznünk, mintha a harcokat nem mi vivnánk ellenségeinkkel, mintha ezek a nehéz idők arra valók volnának, hogy a lelkiismeretlenség, a hitványság kerekedjen felül a becsületes érzésen és gondolkodáson.

Nálunk — eltekintve némi piaci tulkapási kísérletektől, melyeket járásunk feje, tapintatos és körültekintő intézkedései csirájában igyekszik elfolytani, — az élelmiszerek adás-vétele meglehetősen simán, egyenletesen bonyolódott le, különösen kereskedelmi viszo-

nyaink ellen kifogás eddig nem volt emelhető.

Panasz tárgya volt ugyan, hogy egyes kereskedők korlátozzák a főbb cikkek — cukor, petroleum, — alárusítását, ám ez nem az ő hibájuk. Korlátozva vannak ők is a beszerzésben s ha egyes kereskedők saját, rendes, éves bevökö szükségleteit kívánják biztosítani, az által, hogy az általuk is nehezen beszerezhető cikkek árusítását korlátozzák, kifogás alá nem eshet, sőt ez bizonyos előzékenységre mutat.

Mostanában azonban panaszok jutnak hozzánk, hogy egyes kereskedők még korlátolt mennyiségben is csak úgy adnak p. o. cukrot, ha bizonyos, általuk kijelölt más cikkeket is vásárolnak.

Ez már a közönség szorult helyzetének, valamint a viszonyoknak kizsákmányolására való hajlandóságra mutat, amit el kell s bizony elítélnék maguk az előkelőbb kereskedők is.

Ennyire már ne engedjük magunk közé feszkelődni az üzleti tisztességtelenséget, mert igaz, hogy kevesebben vannak azok, akik az ilyesmin megbotráncóznak, de annak a kevésnek becsületes felfogása és ítélete többet nyom a fonton, mint az egymás inkorrektiségei fölött szemet hunyó többségnek, mert ezek csak elnézik azt, de amazok megvetik.

Szombai levelek.

Kártyások és kártyások.

Bizonyára megbocsátanak nekem ezért az indiskretionéért azok, akikről alább szól az ének.

Egyik társas egyesületünkben három magyar beszélget a háboruról, a drágaságról, a petroleumról, meg a cukorról, amik nincsenek, a rekvirálásról, az angol zsványságról, a francia butaságról, az olasz hitványságról, az orosz erőiködésről s másféle aktuális bajokról, amik nyomják a magyar lelkeket. Mikor aztán megunják a keserűséget, előveszik a 32 levelű bibliát s szép csöndesen mrdjászognak.

A kártyajáték, mint szórakozás, leküzdhetetlen passziója sok embernek, különösen olyanoknak, akik egyéb szellemi szórakozásra, kötevényeségre képtelenek, de leg-

különöbben azok, akiknek nem nyomja a fejüket a bu. Ez ellen hasztalan minden lamentálás: olyan az, mint a részegeskedés: nem valami finom szenvedély, azonfelül ilyesnek tilos, azonban mégis csak iszunk és kártyáozunk.

De itt is distingválunk kell. Meg kell különböztetni a kártyásokat a kártyázóktól. Mert míg a kártyások kifejezetten egy más pénzre utaznak s könnyű szerrel akarnak százakat, ezeket »behozni« s azokat saját kényelmükre felhasználni, addig a kártyázók törvényileg is megengedett formák között csupán szórakozni kívánnak, agyon csapni azt a pár órát, amikor más dolguk nincs.

Az a három egyszerű polgár is — kiírom a neveket, mert gavalleros dolgot cselekedtek — B. Szabó József, Turi Mihály és Kazinci Márton, ilyen ártatlan passzióból elegyedtek egy kis kártyajátékba, melynek eredménye egyiknél ennyi, másiknál annyi, összesen 22 korona elnyert pénzek valának. Ebből azonban egy fillér sem csuzzott zsebbe, hanem körkarattal, a nekem felmutatott postai veny szerint felküldték az »Este«-nek, a vak katonának javára.

A gavallériának bizonyos mérvéről tettek tanúságot és vontak le példás konsekvenciát a többé-kevésbé helyes passzióból még akkor is, midőn törvényileg megengedett kártyajátékot folytattak s az egymástól elkártyázott összeget az utolsó fillérig a haza védelmében szerencsétlenül járt hősök istápolására fordították. Hó de sok vakkatona élhetne gondtalanul élelőgytáig annak csak tizedrészből is, ami így, vagy pláne — tiltott és hárard módon becsuszik az anélkül is duzzadt buxákba.

Csakhogy rendszerint azok őrítik a sportot nagyban és állandóan, akiknek kevés érzékük van a mások baja, szerencsétlensége és szenvedési iránt.

TOGO.

HIREK

— Egy körlevél. Tankerületem valamennyi áll. és közs. el. isk. igazgatójának és tanítójának. — Veveránné Várlám Róza Kis Meséskönyvének ajánlása tárgyában. — A nevelés tanítás egyik legértékesebb tényezője a mese, ha az jól van megírva. Ilyen szépen megírt s az apró emberek lelkehez férköző meséket mutat be Veveránné Várlám Róza abonyi el. iskolai tanítónő »Kis Meséskönyve« című munkájában, amely mesék oly annyira értékesek, hogy a könyveskének minél szélesebb körben való elterjesztését kívánatosnak tartom s az igazgatók és tanító urak figyelmébe a legmelegebben ajánlom. A csinosan kiállított könyveske 20 fillérért a szerzőnél rendel-

hető meg s a tiszta jövedelem fele a háboruban elesett tanítók özvegyeinek és árváinak jut.

Kecskemét, 1916. január 16.

RHÉDEI JÁNOS, kir. tanfelügyelő.

Szívesen közöljük a fenti sorokat a jöteknycél érdekében, melyekhez még azt fűzzük, hogy a fovelemből öt százalékot az abonyi hősök emlékoszlopára ajánlott föl a lelkes irónó s hogy a könyvecske szerkesztőségünkben is megszerezhető. Ára 20 fillér.

Országos gazdagylés. E hó 9-én érdekes gyűlése volt az ország gazdaközöniségének. Ez az országos földművelésügyi értekezlet felkéri a gazdasági egyesületeket, gazdaköröket és szövetségeket, hogy mozgósítsák egész erejüket a mezőgazdasági feladatok teljesítésére, szervezzék a kölcsönös segítés munkáját. Felkéri a hatóságokat, hogy a jövő termés biztosítása érdekében a mezőgazdaságot érintő és a termés sikere érdekében kiadott kormányrendeleteket a legnagyobb lelkiismerettel hajtsák végre. Felhívja az ország gazdaközöniségét, hogy ellenségeink által ránk zúdított gazdasági támadással szemben csak úgy álljunk meg diadalmasan helyünkön, mint a hogy megállítottuk s megálljuk a harcúterén, ha a fogyasztást szabályozzák. Tartsa hazafiúi és becsületbeli kötelességének minden magyar gazda, hogy a családja fenntartására hatóságilag megszerzett mennyiségen felül több készletet ne tartson magánál, hanem azt adja át a megállapított áron a hivatalos tényezőknek. Az értekezlet végül kimondta, hogy az ott részt vett gazdasági testületek, szervezetek karöltve a hatóságokkal, végrehajtott bizottságokat alakít minden megyei központban, amelyek az e célra kiválasztott bizalmi férfiak közreműködésével a részükre kijelölt községekben érvényt szerezzenek az értekezlet határozatainak s biztosítsák a mezőgazdasági munka folytonosságát s a fogyasztás ellátását.

Az új maratoriumi rendelet a lejárt, valamint az 1916. május 31-ig lejártó váltó, kereskedelmi utalvány tekintetében a fizetés végetti bemutatásra s a fizetés hiánya miatti óvás felvételére a törvénybe meg szabott határidőt f. évi június 3-áig meghosszabbította.

A cukorforgalom szabályozása. A kormány 508—1916. szám alatti rendeletet bocsátott ki, mely a cukor forgalombahozatalát újból szabályozza. A rendelet értelmében Budapest székhellyel Cukorközpont állították fel, mely a cukorgyári vállalatoknak a kormány által kinevezett képviselőiből áll. Ezenkívül a kereskedelmi és pénzügyi miniszter a cukorközponthoz egy-egy megbízottat küld ki. A cukorgyárak, a cukor tartására rendelt szabadraktárak, kereskedők, szervezetek stb. kötelesek cukorkészleteiket az 1916. február 12. napján volt állapot szerint legkésőbb 1916. febr. 19. napjáig a Cukorközpontnak (Budapest, V., József-tér 2—Jsz.) bejelenteni. A bejelentéseket a gyárak és szabadraktárak közvetlenül, a kereskedők, szervezetek, stb. pedig a hatóságok útján eszközlik. A cukorkészletek további bejelentése pedig minden hónap 5. és 20. napján eszközözendő, az illető hónap 1. és 15. napján volt állapot szerint. A lakosság és a katonai igazgatás cukor-szükségletének

biztosításáról a Cukorközpont gondoskodik. Ennélfogva a cukorgyárak készletei zár alá helyezettnek és azokkal a gyárak csak a Cukorközpont utasítása szerint rendelkezhetnek. A rendelet értelmében ezenkívül zár alá vétetnek a kereskedők bejelentett cukorkészletei is, kereskedők azonban 100 méter-massát meg nem haladó mennyiséget továbbra is szabadon forgalomba hozhatnak. A zár alá vétel hatálya megszűnik, ha a cukorközpont a készlettel 1916. március 31-ig nem rendelkezett. A zár alá vétel nem terjed ki arra a cukor mennyiségre, amelyet a kereskedő 1916. február 12. után szerzett be. Cukrot exportálni csakis a cukorközpont útján lehet. A cukorközpont az átvett cukorkészletekért a gyáraknak a 2 K nagykereskedőknek haszon levonásával, a kereskedőknek pedig a 8 fillér haszon levonásával a megállapított maximális árakat fizeti.

Vasárnapi munkaszünet beállítása. A magyar királyi kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a felfüggesztett vasárnapi munkaszünetek újlag beállíthatnak. Vasárnap délelőtt 10 órakor az üzletet zárva kell tartani: a hivatalokban pedig a munkát a vasárnapi napokon be kell szüntetni. Egyes kivételes intézkedést tett a miniszter az élelmiszeket árusító kereskedőkre.

Kik kérhetnek a katonaságnál három hónapi szabadságot? A honvédelmi miniszter felhatalmazta a honvédelmi parancsnokságot arra hogy a körgazdasági érdekből, különös méltánylást érdemlő esetekben az alábbi foglalkozást űzőknek előre meghatározott időre, de legfeljebb három hónapra szabadságot engedélyezzenek; önálló mezőgazdák, nagybirtokosok, mezőgazdasági szervezetek egyes tisztviselői, mezőgazdasági célokra szükséges kovácsok, bogrások és munkavetők, továbbá gépészeti személyzet molnárok stb. A kérelmet a közigazgatási hatóságok fejei, illetve főispánok véleményezhetik.

Hadifoglyoknak is jár munka szünet. Egy kormányrendelet értelmében a hadifoglyoknak is kijár a munkaszünet vasár és ünnepnapokon, a munkaadók kötelesek ezen intézkedést betartani. Ha nagyon sürgős a munka, ez esetben szabad a hadifoglyoknak vasárnap is foglalkoztatni, de kötelesek a munkaadók megmagyarázni a foglyoknak, hogy kell nekik dolgozni és ilyen esetben magasabb munkadíj jár nekik. A mohamedám vallású foglyoknak pénteki napon kell magadni a munkaszünetet amennyire csak a körülmények megengedik.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Városunk kül és belterületein napok óta garázdálkodnak kóbor ebek és pedig úgy látszik, a lakosság nagy veszeaelmére, elkezdve a nagy járáson, át a városban, a szolnoki-utitanyakon. Eddig hét egyént martak meg: Dobozi Sámuel 56 éves, Nagy Mária 8 éves, Végh János 14 éves, Sorku Sándor román 26 éves, Horvát Imre 6 éves, Szöke Ágnes 10 éves és Király Ferenc 11 éves Gizike leánykáját, kiket azonnal Budapestre, a Pasteur intézetbe szállítottak gyógykezelés végett, mert nincs kizárva, sőt nagyon is valószínű, hogy a marások veszett kutyáktól származnak. A tömeges vérengzések aztán arra indították a hatóságot, hogy megfelelő intézkedéseket tegyen a baj nagyobbárvü terjedése ellen. Elrendeltetett, hogy az összes kutyák köve tartandók s utcákon, utakon, szabadon kóborló kutyák kerülhessenül kiirtandók. Bizony ránk is fér már egy kis szabályozás, mert nagyon kinyílt már még a — kutyák szeme is.

HIRDETÉSEK.

**Egyelőre 10%
február elsejétől**

az áremelés, mert az összes zsiradékok, csomagolóanyagok, üveg stb. óriási mértékben drágultak. Az új stb. detailárak Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszerárban és drogériában a következők:

Lysoform eredeti zöld üvegekben:
100 gr. 250 gr. 500 gr. 1000 gr.

Kor. 1.— 2.— 3.50 5.50

Lysoform-szappan elegáns dobozokban darabonként K 1.60

Fodormenta-Lysoform szájvíz üvegenként K 1.60

Lysoform-készítményeket csakis eredeti csomagolásban az ismert védjeggyel vásároljon!

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár **Uapest.**

Tiszta, sűrű hárs- és virág-

m é z

még kapható:

Temesközy Gerzson
méhészetéből.

Első keresztény temetkezési vállalat Szent István-tér 2. sz.
(Kaszárnya épület)

Ajánlja szolid a és legjutányosabb kiszolgálását

**Kő sirkeresztek,
koszorúk, szalagok felirással.**

Üzletvezető mester az udvarban jobbról.
Kiszolgálást éjjel nappal bármikor rendelkezésre áll.

WACHS PÁL SZOLNOK
könyvnyomdájá, könyvkiadása, könyv,
papír és írószer-kereskedése.

Ajánlom villamos-tüzemre, új gyorsajtóval és modern befűtanyaggal berendezett illetve megnagyobbított

KÖNYVNYOMDÁMAT
melyben elvállalok mindennemű e szakmába vágó munkákat